

Biološka terapija spas za psorijazu

Dermatovenerolozi dr Željko Mijušković i dr Mirjana Milinković ukazuju da biološka terapija za psorijazu, efikasnija od tradicionalnih metoda lečenja, nije svima dostupna

DR ŽELJKO MIJUŠKOVIĆ
dermatovenerolog VMA

Zbog činjenica da je psorijaza neizlečiva i da su promene na koži lako vidljive, ova bolest znatno otežava život pacijentima koji od nje obole, a može da oboli svako i bilo kada. I muškarci, i žene, i deca. Najčešće se javlja između 15. i 25. godine života, ali dešava se pre 10. i posle 90.

Psorijaza je najučestalije imunološko oboljenje, a nastaje kada imunostem, umesto da brani organizam od bolesti, greškom počne da napada zdrave ćelije kože.

Bolest se, objašnjava dr Željko Mijušković, specijalista dermatovenerologije na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu i predsednik Udruženja dermatologa Srbije, manifestuje crvenim, upaljenim ili zadebljanim površinama kože. One su nekada prekrivene i srebrnkastim ljuspicama, odnosno plakovima, i ta vrsta psorijaze, koja je ujedno i najčešći tip bolesti, zove se plak psorijaza.

– Koža zahvaćena psorijazom veoma svrbi i boli, a u težim slučajevima dolazi do otpadanja delova plakova, pucanja i krvarenja kože – kaže dr Mijušković.

OBOLELI OD PSORIJAZE IZBEGAVAJU DRUGE LJUDE

On dodaje da se psorijatične promene u najvećem broju slučajeva javljaju na laktovima i kolenima, ali su česte i na nogama, obično iza ušiju. Zapravo, mogu da izadu na bilo kom delu kože, čak i na noktima, tabanima, dlanovima, licu, genitalijama.

Zavisno od toga gde se promena pojavila i koliko je izražena, pacijenti se najviše žale na poteškoće pri sedenju, spavanju ili hodanju. Njima je otežano i obavljanje poslova koji podrazumevaju kontakt sa velikim brojem ljudi jer se

Jedno leče, drugo razbolevaju

PUVA terapija, kao i oralni preparati poput imunosupresiva, antimetabolita i retinoida, koji se daju pacijentima sa umerenim i teškim oblicima bolesti, ima veliku manu jer može da izazove ozbiljna neželjena dejstva.

Tako primena PUVA terapije nosi rizik od opekotina, katarakte ako oči nisu dobro zaštićene, zatim foto-alergijskih reakcija, dok oralni preparati ponekad oštećuju jetru i srce.

misli da je ovo kožno oboljenje prelazno, pa izbegavaju da iz ruku „obeleženih“ psorijazom uzmu bilo šta.

– Psorijaza nije prelazna – ukazuje dr Mirjana Milinković, specijalista dermatovenerologije na Klinici za dermatovenerologiju Kliničkog centra Srbije. – Međutim, to našim pacijentima ne rešava problem jer se zbog svoje bolesti osećaju loše i odbačeno, teže nalaze životne partnere.

Koliko je problem veliki, svedoči podatak da jedna od četiri osobe s psorijazom pati od depresije, svaka peta koristi antidepresive ili poseže za alkoholom, a nisu retki ni oni sa suicidalnim namerama.

Ipak, kako su na nedavno održanoj radionici posvećenoj obolelima od psorijaze istakli i lekari i sami pacijenti, najteži oblik diskriminacije koje psorijatične osobe trpe jeste slaba briga zdravstvenih vlasti o njihovom zdravlju.

Naime, kako tvrde i jedni i drugi, pacijentima sa psorijazom kod nas ni-

je o trošku zdravstvenog osiguranja dostupna najsavremenija biološka terapija. A ona se, kažu dermatovenerolozi pokazala kao mnogo sigurnija i efikasnija od tradicionalno korišćenih imunosupresiva, posebno kod pacijenata sa težom kliničkom slikom kod kojih tradicionalna terapija ne daje dobre rezultate.

NANOŠENJE KREMA NE POMAŽE SVIMA

Inače, lečenje psorijaze ima za cilj da se kontroliše proces bolesti, da se smanji površina kože zahvaćena promenama i da periodi mirovanja budu što češći i što duži.

Kod lakših formi obično se propisuje lokalna terapija u vidu masti ili krema, kao što su keratolitici, kortikosteroidni preparati, sintetski analogi vitamina D, preparati katrana i derivati kiseline vitamina A.

Skoro 70 odsto pacijenata može da se leči lokalnom terapijom, ali kada ona ne daje dobre rezultate i kada je zahvaćena veća površina kože, primenjuje se neki od vidova sistemske terapije.

– Obično je to foto-terapija, odnosno izlaganje kože ultravioletnim zracima, što se, naravno, radi pod nadzorom lekara. Druga je PUVA terapija, gde se na promene deluje kombinacijom UVA zraka i psoralena, supstance koja pojačava dejstvo ovih zraka. Ona se primenjuje kod pacijenata sa umerenom i teškom psorijazom – objašnjava dr Mijušković. ●

RADENKA MARKOVIĆ

Psorijaza je posledica poremećaja imunostistema, a ne primarna bolest kože

Psorijaza često izlazi na laktovima, ali svako zadebljanje na laktu ne znači da se radi o psorijazi